

Előfizetési ár	
helyben, házhoz fordva:	
Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

V i d é k r e, postán küldve:	
Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 kor.
Negyedévre	4 kor.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap
hétfő és
Ünnepnapon nap kivételével.

A lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgot a szerkesztőség és
kiadóhivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: 141. Laptulajdonos: a **Nyomdarészvénytársaság.**

Németek, előre.

Itt a tavasz, most van itt igazán a tavasz: a németek megindultak s a franciák-angolok és belgák végre megtudják: mi az offenzíva. Tehát: az offenzíva nem az, hogy a hadvezér kiad három-négy borsos-paprikás napiparancsot arról, hogy le kell győzni, most aztán igazán és visszavonhatatlanul le kell győzni az ellenséget. És aztán egy szép napon a katonák nekiszaladnak a drótsövényeknek s vagy holtan ottmaradnak az acélszakállu drótok tövében, vagy foglyokul masiroznak el, hátra az ellenség trénje felé. Majd mikor ez elmúlt, cikkek következnek a lapokban, hogy így-ugy milyen gyönyörű az offenzíva s mégis csak az ántántnak a szénája áll jól, hiszen ő offenzívázott. Hát nem. Nem ez az offenzíva, hanem az, amit a németek csinálnak. Előre nem tudunk róla semmit, talán napiparancs sincs róla, hiszen minden napnak az a parancsa a német számára, hogy legyűrje ellenfelét, csak az eredményről értesülünk: ennyi meg ennyi kilométeren nyomtuk hátra a szövetségeseket, ágyút, gépfegyvert foglyot ennyit meg ennyit vettünk el tőle: győztünk! Francia jelentésekben láttunk ilyesmiket a nagy offenzíva alkalmából:

— Észrevehetőleg előnyomultunk.

Ez a mondat a háború legkacagatatóbb humora. Az észrevehető előrehaladás azt jelenti, hogy mi észrevetük, hogy odébbmentünk, csak a németek nem vették észre. Tíz méterrel, vagy huszszal közelebb mentünk hozzájuk, ami, ha egyébként lőtávolon kívül maradtunk tőlük, egészen mindegy nekik. Nos, a németek nem észrevehetőleg haladtak előre, az utóbbi napokban, hanem úgy, hogy az ántántnak a szeme szikrázott bele. Itt van a Kitchener tavaszi háborúja! A németek nem hagyták hazugságban az angol hadvezért. A háború csakugyan tavasszal kezdődik, de nem úgy, ahogy Kitchener képzelte, hanem kissé másképp.

Van vagy nincs Kitchenernek egy millió katonája: nem lehet tudni. De hogy a németnek van elég, azt látjuk az eredményből. Megmozdul a német és odébbléki az angolt, aki megriadva kiáltoz a sajtójában, hogy a német nem ott mozdult meg, ahol várható lett volna. Nem ott és ebből támadt a veszedelem. De ezen már segíteni nem lehet. Hindenburg sem ott mozdul, ahol az oroszok le akarják győzni, hanem ott, ahol ő győzi le az oroszot. Ugyanez következett el a nyugati fronton. Lesznek még egyebek is. Lesznek, mihelyt a németek kimondják a nagy szót, hogy előre.

Nagy események a nyugati fronton és a Dardanellákban

Egy osztrák-magyar tengeralattjáró bravurja.

Uzsok körül megszüntették az oroszok támadásait.

(A K. L. eredeti távirata.)

Az egész arcvonalon sehol sem történt különös esemény. Egyes terepszakaszokon heves ágyuharc volt.

A Kárpátokban az oroszok vesztégteljes támadásait az uszoki szoros mentén és a keletre csatlakozó arcvonal-szakaszokon levő állásaink ellen egyelőre ismét megszüntették.

*Hőfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.*

A törökök visszaverik a partraszállt csapatokat.

Konstantinápoly, április 1. A főhadiszállás jelenti:

Singhindere partjait, Sedilbahrtól nyugatra, az ellenségtől megtisztítottuk.

A Kabatepe közelében partraszállott ellenség hajói ágyutüzének védelme alatt kísérletet tett arra, hogy a védelmi állásait megtartsa. Ma reggel saját csapataink ezeket a hadállásokat rohammal bevették. Az ellenséget arra kényszerítették, hogy az egész arcvonalon visszavonuljon és rendkívül súlyos veszteségeket okoztak neki. Az ellenség egy része, amely a tenger felé menekül, a szállítóhajókra száll és sietve távozik. Azok, akik nem tudnak menekülni, fehér lobogót tűznek ki és nagy tömegekben megadják magukat.

Megállapítottuk, hogy tüzérségünk lövedékei eltaláltak egy ellenséges szállító gőzöst, amely Ariburno előtt elsüllyedt.

Egy, az utolsó órában (délután 4 óra 30 perc) érkezett jelentés azt mondja hogy az ellenséges haderők, amelyeket négy dandárra becsülnek, Kabatene partvidékén a tengerbe üzetek. Egy ellenséges cirkálót összezuzott árboccal és megsérült hajófaral Tenedosba vontattak.

Az angolok nagy veszteségei Flandriában.

(A K. L. eredeti távirata.)

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Flandriában az angolok igen nagy erővel támadtak Yperntől északra és északkeletre levő új hadállásaink ellen, amelyek az eddigiekől 3—4 kilométernyi távolságban délre a D'houdtmajortól szorosan északra kezdődőleg az Yser-csatornánál és St. Juliénél S.

Gravanstafel irányában vonulnak végig. A támadások, amelyeket a német tüzérség Yperntől délkeletre részben hátra kapott, az ellenségnek szokatlanul súlyos veszteségei között tüzünkben teljesen összeomlottak.

Lisernenek az ellenséges tüzérség által teljesen összelőtt házáit a múlt éjjel kiürítettük. Az ezektől közvetlenül keletre, a csatorna balpartján fekvő hídfőt tartjuk. Az Ypern melletti eddigi harcokban husz géppuskát zsákmányoltunk. Poperinghe fontos vasuti gócpontot és főtáphelységet, amely mintegy 12 kilométernyire fekszik Yperntől nyugati irányban, már is látható eredménnyel bombázni kezdtük.

Az argonnei erdőségekben Vienne de Chateautól északkeletre a franciák egy éjjeli támadását visszavertük.

A Maas-magaslatokon tegnap is további előnyt vívtunk ki, noha a franciák újabb erősítéseket vontak a küzdelembe. Az ellenségnek Combes-hadállásunk ellen intézett támadásai meg-hiusultak. Az Ailly erdőben egy heves támadást az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertünk. Ettől keletre se nyert az ellenség tért.

A Bois de Pretreben éjjeli szuronyharcban sikeresen előre küzdöttünk. A Hartmannsweilerkopfnál lévő hadállásunk ellen az ellenség tegnap este több ízben támadt. Valamennyi támadás kudarcot vallott.

Keleti hadszíntér:

Keleten a helyzet változatlan.

A legfőbb hadvezetőség.

A döntés a Kárpátoktól északra lesz.

(A K. L. eredeti távirata.)

Bécs, ápr. 28. Morath őrnagy írja a „Neue Freie Presse”-ben: A kárpáti harc olyan stádiumba jutott, hogy bár nem jelenti még az orosz haderő végét, de a vég kezdetét mindenesetre. Az oroszokat kivetették az Orava-völgyből. Aki többre számított, az nem tudja elképzelni a hegyes harci terület sajátosságát és azokat a nehézségeket, amellyel a csapatok ellátása a hegyi háboruban jár. Meg kell gondolnunk, hogy mit jelent az orosz hadvezetőség ama kijelentése, hogy a döntés valószínűleg a Kárpátoktól északra fog megtörténni. Annak a hadvezetőségnek a kijelentése ez, amelyet egy gondolat vezetett: a Kárpátokat áttörni. Ez a kijelentés több, mint a nagy balsiker beismerése.

Elsülyesztett francia páncélos cirkáló.

Egy osztrák és magyar buvárhajó torpedózta meg a Jóni-tengeren.

(A K. L. eredeti távirata.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A flottaparancsnokság a következő kommunikék közli:

Az 5. számú buvárhajó, melynek Trapp György lovag sorhajó kapitány a parancsnoka, a Jóni-tengeren a Leon Cambetta nevű francia páncélos cirkáló megtorpedózta és elsülyesztette.

A részletek.

Berlin, április 28. A Wolff-ügynökség jelenti Rómából: A Stefani-ügynökség jelentése szerint tegnapi éjjel a Santa Maria di Lenca foktól husz mérföldnyire egy osztrák-magyar buvárhajó megtorpedózta a Leon Gambetta francia páncélos cirkálót. A legénység egy részét megmentették.

A hír hatása Németországban.

Frankfurt, április 28. A Leon Gambetta megtorpedózásáról szóló hír az egész német birodalomban örvendetes meglepetést keltett. A Frankfurter Zeitung ezt írja: A birodalom minden részében őszinte szerencskívánatokkal fogják elhalmozni szövetségünket abból az alkalomból, hogy egy nagy francia hajót megsemmisített.

Olaszország és a Monarchia.

Bülow herceg tárgyalásai Rómában.

Zürich, április 28. A Vossische Zeitungnak táviratozzák: A turini Stampa egy beszélgetésről számol be, amelyet Bülow herceg Carafa d'Andria szenátorral folytatott. Bülow herceg kifejezést adott annak, hogy nagyon csalatkoznék, ha az olasz és osztrák-magyar tárgyalások nem vezetnének jó eredményre. Ha a tárgyalások várakozás ellenére balul ütnének ki, Németország a vele szövetséges monarchia mellé állana és támogatná a monarchiát. Egy ilyen bonyodalom nagyon sajnálni való volna és Németország számára keserű csalódást jelentene, mivel Olaszország és Németország a lagnoi csata óta a legjobb barátságban van egymással. Carafa d'Andria referált e beszélgetésről Salandra miniszterelnöknek. A »Messagero« szerint Salandra néhány hazafias frázissal válaszolt. A belügyminiszterium ma nyilatkozatot adott ki, mely szerint a Salandrával való beszélgetés ama hírek közé tartozik, melyek a jelenlegi ideges olasz közhangulatban lelik magyarázatukat. Pár nap előtt Carafa d'Andria találkozott Salandra miniszterelnökkel, átnyújtott neki egy memorandumot, de csak pár udvariassági frázist váltott vele. Igazságtalanok volnának Carafa d'Andria szenátorral szemben, ha elhinnék, hogy ő olyan szavakat imputál Salandrának, amelyeket a miniszterelnök nem mondott. Azonban korektebb és hazafiasabb lett volna ez eljárása, hogy ha a Salandrával való beszélgetéséről, ha az ilyen fontos dologra vonatkozott, egyáltalában hallgatott volna.

Osztrák-magyar csapatok a flandriai csatákban.

(A K. L. eredeti távirata.)

Berlin, április 28. A magyarképviselőház hétfői üléséről a »B.Z. am Mittag« így fejezi be cikkét:

— Ugyanezen a napon, amikor Tisza István gróf szavai jutottak el hozzánk, a »Morningpost« utján megtudjuk, hogy az Yser-csatorna mellett vívott diadalmas csatákban osztrák-magyar csapatok is vettek részt. Német, osztrák és magyar zászlók állanak egyesülten keleten és nyugaton és megmutatják a világnak Tisza István szavainak igazságát és bebizonyítják, hogy mi és szövetségeseink összetartunk, mint egy és ugyanazon kard pengéje és markolata.

Előnyomulásunk a Skole-Stryj vonalon.

(A K. L. eredeti távirata.)

Sajtóhadiszállás, ápr. 28. A lefolyt nagy események visszahatásaként még mindig általános a nyugalom. A kárpáti vonalon tegnap és ma éjjel befejeztük az Osztrák vrh stratégiailag fontos magaslatért folytatott sikeres harcainkat, amennyiben elfoglaltuk a hozzátartozó országtörtéti támaszpontot is s véresen visszavertük a visszafoglalást célzó orosz éjjeli ellentámadást. Ez alkalommal ejtett foglyaink száma mintegy ezerkét, megfelelő számú fegyver és muníció.

Kémek a kriptá mélyén.

Kárpáti harctér, ápr. hó.

Mikor dicső csapataink egymásután verték ki az orosz Révhely, Csontos, Fenyvesvölgy, Ligetes, Hajásd, az uzsoki szoroson túl és vonultak győzedelmesen Galícia földjén Sianki felé: egy galíciai falu elfoglalása után csapataink kevés pihenőt tartottak az elfoglalt faluban.

A falu az elfoglalás és az oroszok kiverése után — ismervé már jól az orosz kémrendszer sajátosságait — tüzetesen át lett vizsgálva a legnagyobb körültekintéssel és szigorral. Minden legcsekélyebb gyanus dolog is a teljes vizsgálat tárgya lett és meglelt semmissé is torolva.

A járőrök jelentették, hogy az orosz a falu felett három kilométerre erősen elszánta magát.

Csapataink — kissé megkésve az ebéddel — délután három óra felé vigan fogyasztották a falu temploma előtti téren a jó, friss, párolgól gulyást, dacára, hogy az orosz tűzérés — mintha belátott volna a faluba — küldözgette srappelljeit, bár a falu feletti enyhén magas domb miatt ez egyáltalában kizárt volt.

De a kitűnően belőtt srappell- és gránátos csak nem akart megszűnni, ami nagyon feltűnt a tiszteknek, hogy épp pont az ebéd csoportosulásnál vette kezdetét.

A falu kevés román és földhöz ragadt szegény ruthén népei közül alig voltak a faluban, de ezeket is sorra vizsgálták a legkisebb odujukkal együtt.

— Hm! — töprengett magában D... százados. — Itt pedig valahonnan jól van értesítve az orosz és még nagyobb kárt is tehet, bár a falu félig már rom.

A falu főterén vezetett egyenes vonalban ki az országot a galíciai síkokra és völgyekre. Amint a falut elhagyjuk, közvetlenül az országot jobboldalán terül el a falu csöndes, szegényes kis temetője a gondozatlan, itt-ott elhanyagolt sírjaival, mely egy fenyőerdő végéig képezte, mely felhúzódott sűrű bozótaival egész az oroszok állásáig.

Vitéz csendőreink — kik már eddig is sok és elhervadhatatlan érdemet szereztek a kárpáti terep kitűnő ismerése folytán — estefelé jelentették, hogy a temetőben egy kriptaszerű sírnál gyanus nyomokat, a kriptát letakaró gallyak között pedig

telefonszinórt vettek észre, mely az erdő mélyébe az orosz állás felé vezet.

Rögtön körülvtették a honvédek a temetőt és lassan — az est leszálltával — benyomultak D... százados és a csendőreink vezetésével a kriptához.

Síri csend. Még a lélegzet sem zavarta a temető halotti csendjét. Némán a kijelölt kriptához értek, melynek a teteje egy márvánnyal volt leborítva, a márványlapon pedig egy vaskarika. Ebbe a vaskarikába katonáink a legnagyobb csendben egy kötelet húztak, melynek a végét tíz-tíz honvéd fogta.

D... százados kiadta a parancsot, hogy ha jelt ad, a legnagyobb gyorsasággal húzzák meg a kriptatetőt, mely a kötelhez volt kötve, addig pedig a legnagyobb csend...

A katonák és csendőrök szuronyt szegezve és lövére készen, a kriptá nyílására irányítva, álltak, megfeszített idegekkel, várva a parancsot és a bekövetkezendő eseményeket.

D... százados vigyázva, hogy legcsekélyebb zajt ne üssön, lehajolt a kriptá nyílásához, hallgatolódzott. Az idegek zsenge muzsikája, a szívek erős dobogása hallható volt a fekete éjszaka ijesztő, misztikus csendjében.

D... százados fölkel, némán vigyázta a legénységnek, kik a kötelet fogják. Előveszi ismétlő revolverét, majd három kézi villanylámpást állít maga mellé. Tíz lövére kész szuronyos manlicher irányul a kriptanyílás felé. Karját felemeli vezénylésre, elküldte:

— Húzd!

Mint egy könnyű deszkadarab, repül le a márványdarab a sir tetejéről és a kézi lámpák fénye mellett feltárult a kriptá titka. A meglepetéstől és ijedségtől félig örült ember idegtépő ordítása tört elő.

— Meg ne mozdulj! Kezet föl! — kiáltott rá D... százados, revolvért szegezve rá.

A másik pillanatban még egy álmos, ijedt arc jelent meg a pokrócok és a piszkos szalma közül. Átvizsgálták a kriptá belsejét. Egy nagyszerű telefonfülkét fedeztek föl, mely az orosz ütegekkel és parancsnoksággal volt összekötve. A két kriptabeli lakó pedig nem volt egyéb, mint két jól hamisított igazolványokkal ellátott, orosz-ruthénnek öltözött orosz telefonos altiszt és egy közlegény.

Megparancsolták a mennyei fénytől és a meglepetéstől halálra ijedt, remegő oroszoknak, hogy egyikük rögtön üljön le a kagyló mellé és mondja bele és jelentse azt, amit mondanak neki. Az orosz habozás nélkül teljesítette:

— Halló!... Az osztrákok hajnalban észak felől bekerítő támadásra készülnek, már vonulnak észak felé a falutól.

Másnap hajnalban az oroszok déli szárnya részben tönkrevetve, részben bekerítve foglyul esett.

S aztán még sok hasznát vették a fölfedezett kriptá-telefonnak.

Nyúl Lajos.

Hósi jagon.

Valamikor ősi jagon nyertek alkotmányos vótumot Magyarországon. Ma az ősi jog helyébe a hósi jog légt. Azok a vitéz katonáink, akik a Kárpátokban, Ausztria és Lengyel-Oroszország földjén s a déli harctéren küzdenek, nem részesei mind a magyar alkotmánynak. Megirtuk már, hogy az ellenék körében mozgalom indult meg a választójognak mindazon férfiakra való kiterjesztése mellett, akik a harctéren voltak. Ma már be is jegyezték az ellenék részéből ilyértelmű indítványt. A néppárt megbízásából Rakovszky István azt indítványozta, hogy minden legalább husz éves magyar állampolgár, aki a harctéren teljesített szolgálatot, nemzetiségi külömbőség nélkül és tekintet nélkül vagyoni helyzetére, képviselőválasztó- és törvényhatósági választójogot kapjon. Az indítvány benyújtásának és megokolásának idejét az elnök fogja megállapítani.

Megszavazták a mandátumhosszabbítást.

A képviselőház tegnapi ülésén, a mandátumok meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál Apponyi Albert gróf szólalt fel először hatalmas lendületű, súlyos érvekkel megalapozott beszédben ismertette a javaslat körül való aggodalmait. Különösen azt kívánta határozottsággal, hogy fejezzék ki a törvényben kétséget kizáróan annak rendkívüli voltát, nehogy bármikor is precedensül szolgálhasson, kívánta továbbá a törvény olyan irányu kiegészítését, hogy a békekötés után az új választások kiírása megszabott terminussal megtörténjen. Tisza István gróf miniszterelnök nagyrészt elfogadta Apponyi fejtegetéseit és a fölemelt módosításokhoz hozzájárult; csupán azt a módosítást nem fogadta el, hogy a meghosszabbított mandátumok alapján működő képviselőház kizáróan a háborúval összefüggő törvényeket hozhasson. A miniszterelnök után Batthyány Tivadar gróf és Vázsonyi Vilmos szóaltak föl, majd a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. A részletes vitánál Apponyi Albert grófnak az általános vitánál bejelentett módosításait tulnyomó részben elfogadták és ezzel a javaslat részletes vitája is véget ért.

Milyen a németek szalmakenyere?

A mostani szük világban, mikor olyan igen nagy ur a kukoricakenyér is, az embernek szinte az az egyetlen vigasztalása, hogy: így majd csak meglegnénk valahogy, csak rosszból ne legyen! Csak a kukoricakenyér, krumplikenyer után ne jöjjön még az a bizonyos szalmakenyér is, amiről a multkoriban a magyar lapok is sokat írtak, mint a német tudomány szenzációjáról.

Mivel e csodálatos kenyérről hol tréfásan, hol komoly formában Kecskeméten is többször szó esik mostanában, sőt a szerkesztőséghez is több kérdészködés érkezett már a szalmakenyér felől, talán nem lesz érdektelen, ha az alábbiakban német szaklapok után ismertetjük a háború csodáját.

Anglia barbár kísérletére, hogy Németország és a monarchia százhusz milliónyi lakosságát a tengerentúli behozatal elzárása által kiéheztesse, a német tudósvilág komolyan hozzálátott a problémához: nem lehetséges-e eddig élvezhetetlen anyagokból élelmiszert előállítani. S egy berlini egyetemi magántanár, dr. Hans Friedenthal tényleg meg is találta a módját annak, hogyan lehet kenyeret sütni — a szalmából.

A szalma növényi termék s ennél fogva megvan benne a táplálkozáshoz szükséges anyagok nagy része és pedig: fejrje, keményítő, cukor, dextrin és növényi nedvek. A fejrje kivételével ezek az ugynevezett nitrogén-mentes alkatrészek. Van ezenkívül a szalmában cellulóze, többféle cukor, továbbá a test fölépitésére oly nagyfőrtosságu ásványi só és hamu. A hamu anyagok, jöllehet természetesen nincsen tápláló erejük, a táplálkozás szempontjából azért nélkülözhetetlenek, mert ezek szolgáltatják a gyomor és a belek részére a szükséges munkaanyagot.

A szalmát eddigél nem lehetett táplálkozás céljaira felhasználni, mert a sejt-falak élvezhetetlenek és a gyomor és a belek nedveiben sem oldódnak fel. A szalmát tehát, hogy az emberi test részére élvezhető legyen, meg kell szabadítani a sejtfalaktól, amint az egyébként sok héjas gyümölcsnél is történni szokott. Friedenthal tanárnak most sikerült egy bizonyos óriási eljárás útján elérnie eme sejtfalak tökéletes szétállítását. A szalmát ezáltal táplálkozáásra alkalmas anyaggá tette.

Sokan azt hihetnék, hogy az ilyen módon előállított szalmalisztt azért élvezhetetlen, mert a belőle sütitők kenyérnek szalma ize van. A szalmaiz jellegzetes sajátosságai azonban a sejtfalakban vannak és az őrlési és sütési kísérletek, melyeket Friedenthal tanár laboratóriumában tudósok, nemzetgazdák előtt végzett, megmutatták, hogy a szalmalisztből előállított kenyérnek kellemes ize van, akár a jó rozskenyérnek. A levelesnek, melyet ezzel a liszttel készítenek, tel-

jesen ugyanolyan ize van, mint a friss, zöld, fiatal becős főzeleknek. Németországban egy mázsa zabnak az ára tizenhárom márká és még ez ár mellett sem lehet mindig zabot kapni, míg egy mázsa zabszalma öröve, mindössze három márkába kerül. Könnyen el lehet tehát képzélni Friedenthal tanár fölfedezésének óriási gazdasági jelentőségét. A zabszalmalisztté tápláló tartalma ezenfelül sokkal nagyobb is, mint a rozszalmalisztté. Egyetlen kilogrammnyi szalmalisztt nem kevesebb, mint hétszáz kalóriát tartalmaz. E fölfedezés lehetővé teszi az állatállomány könnyű fentartását is, mert a szalmalisztt melással feldolgozva, kitünő és rendkívül olcsó táplálék a sertések számára, továbbá belőle mesterséges magvakat lehet a lovak és baromfiaknak is előállítani.

A Kecskemét-városi Mozgóképház

Igazgatósága

tekintettel a közönség minden rétegéből megnyilvánuló igazán nagy érdeklődésére

ma az **ATTAK** című

moziszkécs előadását közkívánatra megismétli.

Az előadás, melyre Egri P. Fülöp cukorkaüzletében és a mozipénztárnánál számozott jegyek előre válthatók, este 1/29 órakor kezdődik.

Tekintve, hogy a közönség úgy tegnapelőtt, mint tegnap, a legnagyobb meglepődöttség — sőt elragadtatás hangján nyilatkozott úgy a szkecserről, mint az azt megelőző film-drámáról, — gemélljük, mi is teljesen zsufozt h á z fog gyönyörködni a kitünő színészek elsőrendű előadásában.

A hadsereg részére gyűjtendő fémek.

A gyűjtés tárgya.

A gyűjtés tárgyát képezik — vas és acél kivételével — minden házi-, konyha- és egyéb tárgyak, melyek vörösrézből, sárgarézből, bronzból, nikkelből, cinkből, ónból és ólomból, vagy ezen fémek felhasználásával készültek; és ezen fémek maguk is, u. m. süttők, lábasok, fazekak, tarányok, merős és más kanalak, szűrők, korsók, kannák, katlanok, mozsarak, mosó- és mozdóedények, poharak, csészék, sulyok, sziták, vödörök, kádák, csövek, jég- és virágtartók, lakatok, kulcsok, kilincsek, ablakredőnyök, hamutartók, bográcsok, diszszekek, butordiszek, szekek, játékok, lámpák, disztárgyak, staniók, üveg- és pipakupakok, ón- és ólomtartányok, ólomplombák stb. és mindezeknek törmelékei. Olyan vas- és acéltárgyak, amelyek a fentebb jelzett fémekkel csak igen vékony rétegben borítottak, kizárandók a gyűjtésből.

A gyűjtés határideje.

A gyűjtés záros határidő alatt eszköz-lendő akként, hogy a fémadományok 1915. évi május hó 15-én okvetlenül a vasuton, illetve — ha csak kis mennyiségről lenne szó — a postán feladassanak a — későbbben megjelölendő — katonai gyűjtőhelyre címére.

A gyűjtés végrehajtása.

A gyűjtést a Helyi Bizottság — házról-házra járva — esetleg a 10 éven felüli iskolás fiúk igénybevételeivel — eszközlik városanként, illetőleg községenként.

a) Raktárhelyiség.

E célból mindenekelőtt jól elzárható, megfelelő nagyságu raktárhelyiségről gondoskodunk, nehogy a nagy beccsel bíró adományok elkallódjanak. Szükség esetén — az előjáróság hozzájárulásával — város, illetve a község házában jelölendő ki a helyiség és felügyeletéről történjék kellő gondoskodás.

b) Az adományok lemérése és raktározása.

Az adományok — lehetőleg minőség szerint (réz, bronz, cink, ón stb.) elkülönítve raktározandók el és a gyűjtés befejezéskor sulyok — lehetőleg minőség szerint — elkülönítve pontosan lemérendő és feljegyzendő.

Amennyiben az adakozó a beszolgáltatott fémekről elismervényt kívánna, az részére kiszolgáltatandó.

c) A gyűjtés beszolgáltatása.

A gyűjtés befejeztével a begyűlt fém-anyag egyszerre — aszerint, amint mennyisége fél (5000 kgr.) vagy egész (10000 kgr.) vasuti kocsirakományt üt meg — vasuti nyílt rakományként, kisebb mennyiségben pedig ládákba csomagolva a helybeli vagy a legközelebb eső vasuti állomáson lez feladandó a — későbbben megjelölendő — legközelebb eső katonai gyűjtőhely címére; minek megtörténte a suly és minőség megjelölésével a törvényhatósági központi bizottságnak haladéktalanul bejelentendő leend.

Amennyiben egyes körzetekben avasuti állomás távol esnék egyes községektől, célszerű volna egy vasuti állomással bíró községet kijelölni, ahová a körzetbeli községek a begyűlt kisebb mennyiségű fém-anyagot beszoigáltatnak az ottani helyi bizottsághoz, amely azután a magáéval együtt szállítaná azt be a katonai gyűjtőhelyre.

A gyűjtés folyó évi május hó 15-ikéig okvetlenül befejezendő, illetőleg a begyűlt anyag, mely nem részletekben, hanem városanként, községenként egyszeri szállítás útján, tehát egyszerre szolgáltatóndó be, legkésőbbben e napon adandó fel vasuton vagy postán a kijelölt katonai gyűjtőhely címére.

d) Elszámolás.

A törvényhatósági központ a gyűjtés befejeztével az adományok beszoigaltatásának megtörténte után — a helyi bizottságok jelentése alapján — részletes kimutatásokat készít és azokat az Országos Hadsegélyző Bizottságnak Fém- és hadseregnek akciójához küldeni be, gondoskodván egyben arról is, hogy az elért eredmény a törvényhatóság hivatalos lapjában közzététessék.

Budapest, 1915. március havában.

Az Országos Hadsegélyző Bizottság
Fém- és hadseregnek akciója.

Tavaszi munka a kárpáti harcra való mőgött

A hadtápvonal körzetébe eső vidék, tehát olyan hely, ahol szó sem lehet a nyugodt, csöndes életről. Itt folytonosan áramlik, kigyózik a roppant óriás, itt nincs egy pillanatnyi mozdulatlanlanság, nincs egy másodpernyi csönd. Csak katonák vannak itt, a köztük elszóródott kevés civil csak épp arra jó, hogy itt-ott segítségére legyen — hajlékával, arujával — a katonaságnak. A civilek életét annyira a magához fűzte itt a katonaság, hogy annak vágyait, érkekeit, munkáját és pihenését is azoké szerint kell irányítani.

És mégis a mult héten, mint régmúlt idők árnyai, régi faekék, apró tehének jelentek meg a mezőkön. Gönyvedt hátú, öreg tótok fogták az eke szarvait, asszonyok, gyerekek vezették a tehéneket. Megindult a tavaszi munka vértázta dombokon. És olyan nyugodt, reménykedő ambícióval indult meg, mintha körülötte nem is zajlana a háború mindent fölforgató mozgalmá.

És eszünkbe jut: vajjon honnan nyírik ezek az egyszerű, intelligencia nélküli tótok azt a lelki erőt, mely akaratot, hitet és reményt ad nekik munkájukhoz. És lehetnek-e kétségek a kitartásunkat illetőleg ebben a háborúban, ha népeink elmaradottabb elemei is ilyen bizalommal munkálkodik jövőjén? . . .

Lejjebb a nevezetes homonnai kálváriahegy, melyen valósággal őrjögött a harcok dühe s dühöngött a halál. Most bekék zöldelő domb, egy-két gödör emlékeztet a multra, már kibujt a föld alól a rozs. (Mily puha, drága kenyér lesz belőle egy év múlva.) Aztán az elhagyott őszi lövészárkokkal átszelt völgyben sarjadozó bura-szemek . . .

Tovább lejjebb az Andrassy, Hadik grókok terjedelmes birtokai, itt már nyugodtabb az élet, serényebb a munka.

Béresék hijján serdülő fiúk, öregek és asszonyok végzik a föld megtermékenyítését. Munka közben megmegpihennek az asszonyok s furcsa, fájdalmas arcukkal belemernednek a távolba, nem északra, elha-

gyott hazájuk felé: délre. A békés magyar rónára, hol most vidáman cikkáznak s isz-szák a sűrű, éltető tejet gyerekeik.

Lassan a gyermektelenséget is megszokják, tudják, jó helyen vannak a kicsinyek, tehéntejbe főtt rizskását kapnak a kecsketej és krumpoli helyett . . .

Cs. mellett egy réten tűzerek pihennek. A néma ágyuk mellett ott a bérgezdőség súlyos gözekeje. Most az is pihen. És amint nézik egymást a különös szomszédok, békés és harci gépek, bizonyára eszükbe jut: melyikük fontosabb, melyikük végez hasznosabb munkát?

Lejebb már zöldel az őszi vetés s élednek a tavaszi gabonaszemek; békésen, mosolyogva, biztatón. S amint elnézzük a mezők ébredését, a rajtuk szorgoskodó munkát, aranykálászok jutnak eszünkbe s egy sokszor álmódott aranykálászokat tartó fehér arcu angyal.

A győzelembe vetett hitünk, reményünk pedig megkétszereződik a jövőendő mosolygó rügyfakadásának zöldelő csodájában. *M-a J-s.*

Telefon 141 **NAPI HIREK.** Telefon 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1915. év, április hó 29., csütörtök. — Róm. kath.: Péter vt. — Protestans: Szibilla. — Görög-orosz: 1915. év, április hó 16., Irén. — Izraelita: 5675. év, Ijar 15. — Napkelte 4 óra 49 perc. — Napnyugta 7 óra 6 perc. — Naphossza 14 óra 17 perc. — Holdkelte 7 óra 37 perc, este. — Holdnyugta 4 óra 7 perc, reggel. — Holdtölte 29-én, 3 óra 19 perc, délután.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Változókéony, szeles, helyenként csapadékos.

— **Meghívó.** A felsőkerülethez tartozó törvényhatósági bizottsági tagjainkat kérem, hogy a folyó havi közgyűlésre kitűzött tárgyak megvitatása céljából az alsókerületi pártelöltségekben f. hó 29-ik napján d. u. 5 órakor megjelenni sziveskedjenek. A Kecskeméti Felsőkerületi Függetlenségi 48-as Párt és Népkör elnöke.

— **A polgármesteri hivatal** ezúton értesíti Hubert Ferenc 38. gyalogezredbeli katoná hozzártartozóit, hogy a pótkeret értesítése szerint a nevezett a veszteség listában elő nem fordul.

— **A mi lisztutalványrendszerünk.** Nagyvárad ma átíratban kérte a várost, hogy a lisztutalványrendszer módosítását küldje meg. Hogy miért, azt nem tudjuk, mert hisz Nagyváradon már egy hónap óta életbe lépett az utalványozási rendszer.

— **Halálóvás.** Résztvétel értesülünk, hogy özv. *Horovitz Morné* kereskedő ma reggel hirtelenül elhunyt. A megboldogult mindössze pár napja betegeskedett s ma reggel még üzletében foglalatoskodott, ahol azután egyszerre rosszul lett s meghalt. Nyugodjék békében.

— **Kitüntetés.** Faragó Gábor 6-ik honvédegyezredbelifőhadnagyot, Ófelsége a Király, az ellenség előtti tanúsított vitéz magatartásáért (Szerbiában) a hadiékiteményes 3. osztályú katonai érdekeresztel tüntette ki. A kitüntetett hős Virág Ferenc kecskeméti laktárbiztos fia, aki november hóban Valjevó körüli harcokban megsebesült.

— **Fénykép a hadifogságból** című tegnapi hírünk adatait a következőkben igazítjuk helyre: Nem Tassi Péter, hanem Tassi János th. bizottsági tag fia került fogságba, aki káplári rangot viselt.

— **Az „Attak“** ma szerdán este 1/2 9 órakor közkívánatra még egyszer előadásra kerül a mozgóképházban. A szenzációs szkeccs tegnap is telt házat vonzott s a közönség az előadó művészek játékát zajos tapssal honorálta.

— **Utazási igazolvány.** A magyar kir. belügyminisztertől ma egy rendelet érkezett, amelyben a délvidékre szóló utazási igazolványokat roppant szigorú feltételekhez köti. Az utazási igazolványokat ezentul május 10-től kezdődőleg a polgármesteri hivatal helyett a *rendőrkapitányi hivatal etnői osztálya* állítja ki.

József-gőzmalom rt. uszoda-fürdője május hó 1-én megnyílik.

— **Hibaigazítás.** A város lisztellátása c. tegnapi cikkünkben, a nagy sietség következtében, amellyel cikkünk készült — lévén már az idő lapzárta után — hiba eszszott be, t. i. Kecskeméti a szükséglet kenyérben havonkint nem 114 ezer mm. hanem csak 114 mm.

— **Uj vasúti menetrend.** Most jelent meg a MÁV. uj menetrendkönyve, mely f. évi május 1-től visszavonásig lesz érvényes. Természetesen a hadiállapot folytán a menetrend számos esetben szenved változást, a könyvben feltüntetett vonatok elmaradhatnak egészen, vagy ideiglenesen, esetleg az időpont változik meg, úgy, hogy az adatok helyességének gyakran nem árt utánanézni.

— **Rezet a hadseregnek.** Minthogy a hitelesített mértekűsölyk használatát a törvény tiltja, felhívja a mértekhiitelesítő hivatal a kereskedőket arra, hogy akik ily részűsölykkel rendelkeznek, sziveskedjenek azokat a hadsereg részére átengedni. Remélhetőleg a felhívásnak hazafias kereskedőink körében fogantatja lesz.

Anyakönyvi kivonat.

Április 28.

Születések. Tóth Ferenc rk. Magó Antal rk. **Halálóvások.** Vermesán Mária g. kel. 11 hónapos, Szalai Béla rk. 19 éves, Sárai Szabó István ref. 62 éves, Festő Magdolna rk. 13 hónapos, Enekes Ilona rk. 16 éves.

Húsárak különként a széken a piaci kimerőknél:

Marhahús	Borjúhús	Sertéshús
I. rendű 3:20 k.	I. rendű 3— k.	I. rendű 3:20 k.
II. rendű 3— k.	II. rendű 2:60 k.	II. rendű 2:80 k.
III. rendű 2:80 k.	III. rendű 2:40 k.	III. rendű 2:60 k.
Zsirszalonna 4—, 4:40	Sós szalonna 4:40, 4:80 k.	
Háj 4:60, 5— k.	Fej 1:80 2— k.	Láb 2— 2:20 k.
Birkahús		Bárányhús
I. rendű 2:60 k.	Paczal egy rakás: 32 fillér.	I. rendű 2:80 k.
II. rendű 2:40 k.		II. rendű 2:60 k.

Hús-székekben, az üzletben:

Marhahús	Borjúhús
I. rendű 3:20 k.	I. rendű 3:20 k.
II. rendű 3— k.	II. rendű 2:80 k.
III. rendű 2:80 k.	III. rendű 2:80 2:60 k.

Kecskemét, 1915. évi április hó 27-én.

Javadalmi hivatal.

Szöke Gyula jav. ügyvezető.

Egy keveset használt könnyű féderes stráfkocsi eladó Bocskay-utca 18. sz. alatt.

Kiadó föld.

Garaczi Zsigmond-féle, városföldi, galambosi-dűlőben, a pákai állomástól gyalog félóra járásra, 25 hold jöminőségű, jókarban levő több épülettel ellátott **szántóföld több évre haszonbérbe kiadó.** Ohajtandó, hogy a bérlet ott lakjon. Értekeznetni **Bartha** állatorvosnál. 11405

Eladó vagy kiadó ház.

Kenderessy-utca 1. számú **Pataky-féle ház,** mely áll 5 szoba, 2 éléskamra és mellékhelyiségekből, külön telek, szép fásított udvar **május 1-ére kiadó.** Olcsó áron, előnyös feltételek mellett **el is adó.** Értekeznetni **dr. Pataky Zoltán** orvosnál, Széchenyi-utca 11. 11213

Fölhivás.

Azon szőlősgazdákat, akik a permetezéshez szükséges rézgálicot eddig a gazdasági egyletnél, vagy más módon nem biztosították, fölhívom, hogy folyó évi **április 30-ik** napjáig bezárólag a város gazdasági hivatalában jelentsék be, s az átvételi kötelezettséget magában foglaló nyilatkozatot írják alá.

Kecskemét, 1915. április 20-án.

Szegedi György tanácsnok.

Hirdetmény.

11419

A m. kir. földmívelésügyi miniszteriumtól — kizárólag kis gazdák részére leendő kiosztás céljából — 20 mmásza **vetőmag burgonya** érkezett.

Ára métermásánként 6, azaz **Hat** korona azon kikötéssel, hogy az illető a megvásárolt **vetőmag négyszerezésé**ttel tartozik a **termésből visszaadni.**

Akik tehát a fenti feltételek mellett hajlandók vásárolni, azok f. hó 30-áig jelentkezzenek **Kerekes Dezső** városi gazd. intézőnél (Városház gazd. hivatal).

Az ár azonnal fizetendő.

Kecskemét, 1915. évi április hó 28.

Gazdasági osztály.

Férfi és női szabómunkások katonai blúz és nadrág elkészítésére magas ár mellett felvétetnek. Munkások, kik varrógéppel rendelkeznek, előnyben részesülnek. Önálló szabó-iparosok is kaphatnak ki munkát. Jelentkezhetnek Augner Fülöp férfisabó-üzletében. 11359

Tanuló

11415

jóházból, fizetéssel felvétetik **Lówy Soma** cégnél.

Értesitem a nagyerdemű közönségem, hogy **mindenemű szőrmeárút, úgy mint: boát, muffot, férfi- és nőikabátot, bundát, lábzsákot stb. molykával nyáron át megőrzés végett elfogadok** éppen úgy, mint boldogult férjem idejében, s a gondozást továbbra is fentartom.

Szíves pártfogást kér, tisztelettel:

özv. Rankov Józsefné.

A kecskeméti Tekéző-társaság tudatja, hogy a **teke-pályája május hó 1-én megnyílik** és attól kezdve a t. tagok rendelkezésére áll.

Kiadó lakások.

Mezei- és Széles-utca sarkán ujonnan épült házban **május 1-re kiadó három rendbeli lakás és három üzlet helyiség.** Az egyik üzlet helyiségben fodrász-üzletet szándékozom nyitni, hova egy ügyes, szorgalmas fodrász kerestetik, ki önállóan tudná az üzletet vezetni. — Értekezni lehet **Kovács Ferencz** kereskedőnél. 11407

Egy ügyes varróleány

ajánlkozik házakhoz, vagy otthoni bármilyen munkák jutányos és esinos elkészítésére. III. ker., Széchenyi-körút 19. sz.

Férfi és női szabómunkások nagy mennyiségű katonai blúz, nadrágok elkészítésére felvétetnek, varrógéppel vagy anélkül, hosszú időre megszakítás nélkül állandó foglalkozás mellett, legmagasabb munkabéért. Önálló szabóiparosok is kaphatnak munkát **Krainer Kálmán** szabómesternél, Magyar-utca 10. sz. alatt. 11380